

Центар за социјални рад Бечеј

21220 Бечеј, Зелена 80. Телефон: 021/6918-420, 021/6915-445
Матични број: 08144303 Шифра делатности: 8899 ПИБ: 100737919
ФАКС: 021/6915-445 Рачун: Управа за трезор, филијала Врбас: 840-529661-05
е-мејл адреса: becelj.csr@minrzs.gov.rs

ПЛАН РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БЕЧЕЈ ЗА 2020. ГОДИНУ

Бечеј, 29.12.2019.

1. УВОД

ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Садржај рада, односно делатности Центра за социјални рад Бечеј (у даљем тексту ЦСР Бечеј), одређен је на основу Статута Центра, Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад, у смислу Закона о социјалној заштити, Породичног закона, Одлуке о правима у социјалној заштити из надлежности општине Бечеј и другим законским и подзаконским актима.

Центар за социјални рад решава у првом степену уз примену одредби Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", број 18/2016 и 95/2018-аутентично тумачење) по захтевима грађана за остваривање права из области социјалне заштите, а у складу са Породичним законом ("Сл. гласник РС", број 18/2005, 72/2011 - др. Закон и 6/2015), као орган старатељства врши послове заштите породице, помоћи породици и старатељства.

(1) У вршењу јавних овлашћења, ЦСР Бечеј у складу са законом одлучује о:

1. остваривању права на новчану социјалну помоћ;
2. остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
3. остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
4. остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;
5. остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
6. хранитељству;
7. усвојењу;
8. старатељству;
9. одређивању и промени личног имена детета;
10. мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
11. мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.

(2) У вршењу јавних овлашћења, ЦСР Бечеј, у складу са законом, обавља следеће послове:

1. доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно, лишењу родитељског права;
2. доставља, на захтев тужилаштва мишљење о процени ризика од понављања насиља које се догодило у породици;
3. доставља на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици;
4. пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак о спору за заштиту од насиља у породици;
5. сачињава, спроводи и евалуира план заштите жртава насиља;
6. сачињава, спроводи и евалуира план заштите и подршке жртвама насиља као члан Координационог тима за заштиту од насиља општине Бечеј, кроз интерсекторску сарадњу Полицијске станице Бечеј, Основног јавног тужилаштва Бечеј и Центра за социјални рад Бечеј;
7. спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
8. врши попис и процену имовине лица под старатељством;
9. сарађује са јавним тужиоцем, односно, судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;
10. спроводи медијацију између малолетних учиниоца и жртве кривичног дела;
11. подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;
12. присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног

учиниоца кривичног дела (саслушање малолетног учиниоца кривичног дела, саслушање других лица), ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;

13. доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој живи и прилике под којима живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;

14. присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела;

15. обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;

16. стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;

17. проверава извршење васпитне мере појачан надзор од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује на помоћ у извршењу мере;

18. проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;

19. спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;

20. стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитање и образовање малолетника;

21. доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;

22. предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера;

23. обавља друге послове утврђене законом.

(3) Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом на то овлашћен.

(4) Од делатности, Центар за социјални рад Бечеј има организовано 24-часовна дежурства, у случају неодложних интервенција.

(5) У Центру за социјални рад Бечеј није организовано пружање услуга "СОС" телефоном, али на локалном нивоу постоји општински Штаб за ванредне ситуације, који у ванредним ситуацијама сазива председник општине, а чине га следеће службе: Центар за социјални рад Бечеј, чланови општинског већа, Дом здравља Бечеј, Геронтолошки центар Бечеј, ДТД Бечеј, Војни одсек, Црвени крст, Полицијска станица у Бечеју, Водоканал Бечеј, ЈП Комуналац Бечеј, Подручна ватрогасна спасилачка јединица Бечеј. Свака служба добија задатак из својих надлежности, а средства за рад обезбеђује Општина.

(6) Од августа 2016. године покренута је нова услуга социјалне заштите-Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју.

(7) Од маја 2017. године покренута је нова услуга социјалне заштите - Саветовалиште за брак и породицу. Услугу пружају лиценцирани стручни радници Центра за социјални рад Бечеј.

(8) Од јануара 2018. године Центар за социјални рад Бечеј пружалац је услуге социјалне заштите - Лични пратилац детета, у општини Бечеј.

ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ БЕЧЕЈ

Према подацима **Републичког завода за статистику** на територији општине Бечеј према попису из 2011. године живи **37.351 становник**. По подацима пописа из 2002. године (подаци са последњег пописа нису обрађени) укупан број становника је био 37.209, број домаћинстава на територији општине Бечеј је 13.983, а укупан број станова је 17.027. У иностранству живи 499 лица. По приградским насељима иста ова подела изгледа овако:

Бачко Градиште: укупан број становника - 5.095, укупан број домаћинстава - 1.924, а укупан број станова - 2.758;

Бачко Петрово Село: укупан број становника - 6.295, укупан број домаћинстава - 2.509, а укупан број станова - 3.124;

Бечеј: укупан број становника - 23.817, укупан број домаћинстава - 8.817, а укупан број станова - 10.231;

Милешево: укупан број становника - 911, укупан број домаћинстава - 354, а укупан број станова - 470;

Радичевић: укупан број становника - 1.091, укупан број домаћинстава - 379, а укупан број станова - 444.

Према подацима из пописа 2011. године, полну структуру становништва општине Бечеј чине: 18.316 мушкараца и 19.035 жена. Просечна старост становништва износи 39,5 година (37,9 код мушкараца и 41,1 код жена). Становништво је нехомогено, а у последња три пописа, примећен је пад у броју становника.

Становништво према полу и старости према попису из 2011. године:

Године живота	мушкарци	жене
0-4	641	613
5-9	746	703
10-14	787	753
15-19	897	848
20-24	985	870
25-29	874	813
30-34	855	816
35-39	824	850
40-44	910	900
45-49	1.053	1.107
50-54	950	976
55-59	747	834
60-64	692	820
65-69	647	796
70-74	468	646
75-79	266	499
80+	154	362

Општина Бечеј има 13.983 домаћинства (подаци пописа из 2002.г.), тако да у просеку једно домаћинство чини 2,65 чланова (стари податак).

Према старосној структури становништво можемо поделити у три категорије:
Деца и омладина - 9.657 или 23,56 % у односу на укупан број становника;
Одрасла лица - 16.983 или 41.44 % у односу на укупан број становника;
Остарела лица - 14.347 или 35,00% у односу на укупан број становника.

На основу увида у евиденцију корисника услуга социјалне заштите и података прикупљених током теренских посета констатује се наставак тенденције одлива становништва у иностранство и у току 2019. године. Најчешћи разлози одласка су бољи услови за запошљавање. У односу на претходну годину, број корисника који остварују право на новчану социјалну помоћ износио је преко 1000 породица, а закључно са 31.12.2019. године тај број је 1105. Бројке нам говоре да је број корисника који остварују право на новчану социјалну помоћ приближно исти као и претходне 2018. године, а у току 2019. године забележено је 117 прекида права.

Према броју новорођених становника у општини Бечеј у току 2019. године регистровано је 56 новорођенчади (42 у Бечеју, 4 у Бачком Петровом Селу, 8 Бачко Градиште и 2 Радичевић) уписаних у матичну књигу рођених, што не одговара јасној слици прираштаја становништва, јер у општини Бечеј не постоји породилиште, па се становнице општине Бечеј порађају у породилиштима у Новом Саду, Врбасу или Сенти. Приближнији податак о броју новорођене деце добија се увидом у евиденцију издатих уверења од стране ЦСР Бечеј да мајка брине о детету, ради остваривања права мајке на родитељски додатак. Број издатих уверења за 2019. годину износи 273, што говори да је рођено минимално 273 новорођенчета у извештајном периоду. У току 2019. године евидентирано је 481 умрло лице (315 лица са територије Бечеја, 92 са подручја Бачког Петровог Села, 57 из Бачког Градишта, 13 из Милешева и 4 из Радичевића) у матичној књизи умрлих за територију општине Бечеј. У односу на 2018. годину тај број је већи за 144, јер је протекле године регистровано 337 умрлих лица. Такође, треба напоменути да је овај број реално већи, јер Бечеј нема болницу, те не поседујемо податке свих преминулих током болничког лечења (грађани се упућују на лечење у Нови Сад, Врбас или Сенту).

У току 2019. године број склопљених бракова на територији општине Бечеј је био 213 (у 2018. години било их је 160), а број развода је 172 (протекле године је број развода био 103). Примећена је тенденција пораста склопљених бракова у односу на број разведених, посебно ако се узме у обзир чињеница да се у евиденцији броја развода којом располаже Основни суд у Бечеју, подразумевају брачне и ванбрачне заједнице.

Образовна структура становништва општине Бечеј старијег од 15 година живота је следећа: 18.542 су неквалификовани радници; 12.836 има средњу стручну спрему; 1.145 становника има вишу стручну спрему, а 1.302 има високу стручну спрему (према последњим званичним подацима из 2011. године).

На територији општине Бечеј на дан 31.12.2019. године, према подацима Националне службе за запошљавање, незапослених лица је 2.241, од тога 1.228 жена и 1.013 мушкараца.

Квалификациона структура незапослених лица према подацима

Националне службе за запошљавање на дан 31.12.2019. године је:

КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА	УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
неквалификовани (I степен)	1.235	675	560
полуквалификовани (II степен)	50	26	24
квалификовани (III степен)	386	197	189
ССС (IV степен)	419	240	179
ВКВ(V степен)	10	2	8
ВШС (VI-1 степен)	26	19	7
ВШС (VI-2 степен)	21	16	5
ВСС (VII-1 степен)	93	52	41

Од 2.241 незапосленог лица, први пут траже запослење/без радног искуства 1.067 лица (679 жена и 388 мушкараца). На евиденцији Националне службе за запошљавање налази се 50 особа са инвалидитетом (24 жене и 26 мушкараца).

Старосна структура незапослених лица, према подацима Националне службе за запошљавање за 2019. годину је следећа:

ГОДИНЕ СТАРОСТИ	УКУПНО НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА	МУШКАРЦИ	ЖЕНЕ
15-19 година	60	33	27
20-24 година	146	48	98
25-29 година	213	85	128
30-34 година	229	81	148
35-39 година	265	96	169
40-44 година	276	108	168
45-49 година	236	109	127
50-54 година	267	134	133
55-59 година	317	150	167
60-64 година	232	169	63
65 и више	0	0	0

У току 2019. године право на **пензију по основу запослености је остварило 6.763 лица** (1437 мање него у току 2018. године), од тога је: **4.145 инвалидске пензије, 1.783 породичне и 835 старосне пензије**. У категорији инвалида са 50% инвалидности пензију је остварило 48 лица. Право на пензију у категорији самосталних занатлија остварило је 483 лица (62 инвалидске пензије, 313 старосне и 108 породичне пензије). У току 2019. године војни фонд проширио се за 8 пензија (2 инвалидске, 5 старосне и 1 породична). У категорији пољопривредника пензију је остварило 764 лица (43 инвалидске, 617 старосне и 104 породичне).

Нехигијенска насеља на територији општине Бечеј налазе се на пар локација Општине. То је углавном Ромско становништво ниског социјалног статуса од око 2.000 становника. Тачне податке о припадницима Ромске националности ЦСР Бечеј нема, нити било која институција на територији општине Бечеј. Према попису становништва општине Бечеј из 2011. године, 337 особа изјаснило се као Роми. Процене су да је тај број далеко већи, али да се Роми због дискриминације којој су изложени не опредељују да се изјасне као Роми (изјашњавају се као Југословени, Албанци, Срби и Македонци).

Просечна месечна нето зарада у општини Бечеј за месец **новембар 2019. године износи 48.515,00 динара**, док је у децембру 2018. године износила 45.765,00 динара.

Сви ови подаци и чињенице узимају се у обзир приликом сачињавања плана рада у области социјалне заштите. Полазну основу за план такође чини и Извештај о раду Центра за социјални рад Бечеј, за протеклу годину.

2. ПЛАНИРАНО КРЕТАЊЕ БРОЈА КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО-ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ

У току 2019. године број корисника услуга социјалне заштите је био 3526, док је у току 2018. године тај број износио 4918 корисника. Смањење броја корисника услуга социјалне заштите последица је исељавања грађана из општине Бечеј, њиховим одласком у иностранство, ради запошљавања. Међу грађанима ове категорије, налазе се и корисници новчане социјалне помоћи. Примећена је и тенденција запошљавања корисника који су остваривали право на новчану социјалну помоћ-у току 2019. године регистровано је 104 прекида права на новчану социјалну помоћ, по основу запошљавања. Такође, највећи број корисника из свих старосних група је из категорије материјално угроженог становништва, а који нису у могућности да задовољавају сопствене егзистенцијалне потребе и потребе чланова своје породице. Укупан број захтева корисника за остваривање права на материјалну подршку у 2019. години био је 587, од чега је на 572 захтева признато право на новчану социјалну помоћ. Подаци којима располаже Центар за социјални рад Бечеј за извештајни период, а у односу на протеклу годину, говори да је у току 2019. године умањен број подносиоца захтева за остваривање права на социјалну новчану помоћ за око 50 захтева.

У току 2019. године Центру је на поднето 1545 захтева за остваривање права на једнократну новчану помоћ, од чега је прихваћен 1521 захтев. Међу подносиоцима захтева за остваривање права на једнократну новчану помоћ највише је припадника Ромске националности, старих и болесних грађана општине Бечеј, самохраних родитеља, вишечланих породица. Предмет великог броја захтева за једнократном новчаном помоћи је здравствена заштита грађана, коју редовно здравствено осигурање не покрива (болничко лечење, специјализовани прегледи, куповина лекова без рецепта, путовања ради болничког лечења...). У зимском периоду број захтева за једнократну новчану помоћ је највећи, када се Центру обраћају корисници најчешће због набавке огревног дрвета. Центар за социјални рад Бечеј, захваљујући деценијској сарадњи са немачком организацијом „Kirchengemeinde Altenberg Schildgen Schuellenbusch“ из Гладбаха и ове године је поред редовних активности, поделио огрев за преко 100 породица. У току 2019. године поднето је 96 захтева за остваривање права на туђу негу и помоћ, од чега је признато 80 права.

Сличан тренд кретања корисника услуга социјалне заштите очекује се и у 2020. години. Центар Бечеј у току 2020. године појачаће свој рад на превентивним и другим програмима који ће се бавити мотивисањем грађана за укључивањем у образовни систем и њиховом радном активацијом, са циљем оснаживања корисника и њиховог изласка из система социјалне заштите.

У току 2019. године регистровано је 169 пријава насиља и 141 жртва насиља (жена 112, мушкараца 29). У односу на претходне године, од примене Закона о спречавању насиља у породици, број жртава је незнатно већи, а примећен је пораст броја жена жртава насиља. Изречено је 396 хитних мера (186 мера привременог удаљења учиниоца из стана и 210 мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази

јој). Претходне године укупан број хитних мера био је 259. Статистички подаци показатељи су да код грађана општине Бечеј расте свест о друштвеном феномену насиља и нултој толеранцији на насиље, као и да је примећен пораст поверења у институције, те се очекује пораст пријава случајева породичног насиља и у 2020. години. Центар Бечеј наставиће интезивну међусекторску сарадњу са релевантним установама и институцијама у спречавању насиља у породици, а такође ће се унутар самог Центра, кроз рад интерног тима за заштиту жртава од насиља, пружати услуге стручног рада у циљу подржавања и оснаживања свих жртава насиља (Саветовалиште, видови материјалне подршке, упућивање на друге установе...). Центар ће наставити да се бави превентивним програмима препознавања насиља и адекватног реаговања (теренски рад, вршњачка едукација, трибине, медијска промоција...). Кроз пројекте, као партнери са локалном самоуправом и СКГО мрежом, Центар ће интезивно радити на промоцији механизма заштите од насиља са високо ризичним групама (Ромкиње, жена које живе на селу, млади, незапослене жене...).

Центар на својој активној евиденцији има 759 лица старијих од 65 година, 131 одрасло лице под старатељством и 126 лица која имају потребу за домским смештајем. У току 2020. године Центар ће појачати теренски рад у циљу обилазака самачких домаћинстава у приградским деловима општине Бечеј, како би се старим и болесним лицима пружале квалитетније услуге социјалне заштите. Примећена је тенденција пораста самачких домаћинстава, у којима су стара и оболела лица, без сродника који би адекватно бринули о њима, а неспособни су за самостално задовољавање сопствених потреба. Центар нуди сервис услуга, у сарадњи са Геронтолошким центром Бечеј, који омогућује алтернативу да остарела лица наставе живот у својим домаћинствима, без институционалног смештаја (помоћ у кући, услуге народне кухиње, саветовалиште). Центар ће повећати сарадњу са месним заједницама општине Бечеј како би се лакше и ефикасније остварио контакт са корисницима услуга социјалне заштите који нису у могућности да посећују просторије Центра.

ЦСР Бечеј очекује у 2020. године повећање деце и младих са проблемима у понашању и починиоца кривичних и прекршајних дела, кривично неодговорних малолетних лица. Стручни радници бавиће се овом тематиком у складу са надлежностима, али и повећати превентивни рад са породицама како би се у будућности постигло смањење стопе криминалитета код младих. ЦСР Бечеј интезивно ће радити на заштити деце и младих од свих облика насиља. Пружаће се адекватна старатељска заштита деци без родитељског старања.

3. ДЕЦА И МЛАДИ

У претходном извештајном периоду број деце и младих који су били на евиденцији Центра за социјални рад Бечеј је износио 1786 (новоевидентирани и пренети корисници), што је за око 200 више него претходне године. Од овог броја, највећи број

деце и младих потиче из материјално угрожених породица. Лоши социо-материјални услови у породици утичу на све области живота деце и младих особа - на њихово понашање, интересовања, ставове, однос према друштвеним вредностима, здрављу, образовању. Због тога је из таквих породица највећи број деце и младих који испољавају поремећаје у понашању (врше кривична и прекршајна дела), деце са проблемима у психо-физичком развоју или деце која одрастају и развијају се у нестимулативним и поремећеним породичним односима. Већ неколико година уназад је тренд повећања броја деце и младих у свим областима породично-правне и других видова социјалне заштите.

У току 2014. године СО Бечеј је усвојила Локални план акције за децу и Локални план акције за младе за период до 2016. године. У току 2017. године оба локална акциона плана су ревидирана и измене усвојене од стране СО Бечеј. ЦСР Бечеј је активно учествовао у изради тих планова, а у току њихових ревидирања интегрисао нове услуге социјалне заштите и заузео активнију позицију са циљем директнијег и континуиранијег рада са корисницима услуга социјалне заштите. Области обухваћене тим плановима су: сиромаштво, деца без родитељског старања, деца са поремећајима у понашању, насиље у породици, деца са сметњама у развоју, као и области образовања, здравства и сл. То су области са којима се стручни радници Центра свакодневно срећу и баве у оквиру својих надлежности. Центар Бечеј, у наредном периоду планира да појача превентивне програме рада са децом и младима, кроз сарадњу са партнерима из других релевантних установа и организација.

Увођењем у праксу новог Закона о спречавању насиља у породици од јула 2017. године повећан је степен међусекторске сарадње ЦСР Бечеј, ОЈТ Бечеј, Основног суда Бечеј, Полицијске станице Бечеј, Дома здравља Бечеј и образовних установа у Бечеју. Законска регулатива и сарадња релевантних установа и институција пружила је већи степен безбедности за децу и младе у породичном окружењу, у групи вршњака и школском окружењу. И поред уведених мера заштите, током 2019. године регистровано је 60 деце жртава породичног насиља и 32 жртве вршњачког насиља. Планирано је да се у 2020. години настави са одржавањем квалитета међусекторске сарадње релевантних установа, институција и организација, као и да се друштвеном феномену насиља приступи превентивним мерама. Планиране су реализације пројеката који ће се бавити препознавањем различитих облика насиља код деце и младих, као и упознавање са механизмима заштите и процедурама пријављивања случајева насиља. Наставиће се интезиван рад на решењу дугогодишњег проблема-непостојање адекватног смештаја за децу и младе жртве насиља, кроз сарадњу са локалном самоуправом и другим релевантним институцијама у локалној заједници.

У току 2020. године наставиће се са пружањем услуге социјалне заштите покренуте у току 2017. године-Саветовалиште за брак и породицу. Стручни радници ЦСР Бечеј наставиће да се у оквиру саветодавних услуга баве породичним проблемима грађана општине Бечеј, а посебно проблемима деце и младих. Кроз ове услуге пружаће се подршка и оснаживање младима у адолесцентским кризама, деци и младима жртвама насиља, деци и младима са проблемима у понашању и сл.

Посебан проблем уочен током 2019. године (са тенденцијом повећавања протеклих година) јесу деца и млади са проблемима у понашању. Сваке године помера се узрасна граница деце починиоца прекршајних и кривичних дела. У току 2019. године регистровано је 198 малолетних лица са проблемима у понашању и/или се налазе у сукобу са законом. ЦСР Бечеј бавиће се овим проблемима кроз пружање услуга у оквиру својих надлежности, Саветовалишта за брак и породицу, али такође, планирано је да се кроз пројектне активности повећа превентивни рад са децом и младима са проблемима у понашању. Активности које се планирају односе се на групе самоподршке младих са

проблемима у понашању, креативне радионице окупационог карактера, едукације на тему ненасилне комуникације и конструктивног решавања конфликта, адекватно реаговање на фрустрацију и слично. Учесћем у различитим радним групама које се баве питањима деце и младих, ЦСР Бечеј заступаће ставове који су усмерени на развој спортских и културних дешавања у широј друштвеној заједници, посебно у приградским насељима (Бачко Градиште, Милешево, Бачко Петрово Село, Пољанице) где оваквих садржаја готово да нема.

Августа 2016. године покренута је нова услуга социјалне заштите-Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју. До 31.12.2019. године регистровано је 72 корисника ове услуге, а око 10 до 15 корисника свакодневно користи услуге Дневног боравка. У току 2020. године радиће се на побољшању квалитета ове услуге, у правцу адекватнијег одговора на потребе корисника. Досадашње искуство је показало да развој услуге треба да иде у правцу развоја спектра услуга у директном раду са децом у Дневном боравку (едукативни и окупационо-терапијски рад, укључивање стручњака-логопеда, дефектолога..) и рад на видљивости корисника у широј друштвеној заједници (спречавање социјалне изолације, остваривање дечијих/људских права, борба против стереотипа, предрасуда и дискриминације, промовисање радне способности корисника...). Посебно значајно поље деловања јесте промовисање очуваних радних капацитета и радна способност младих са сметњама у развоју, као и њихова изражена мотивисаност да се баве друштвено-корисним радом.

Планирано је да од јануара 2020. године ЦСР Бечеј више не буде пружалац услуге лични пратилац детета. Иако неће бити директан пружалац услуге Центар ће наставити да се бави децом и младима са сметњама у развоју и њиховом инклузијом у образовни систем. Улагаће се напори да се побољша квалитет и доступност ове услуге социјалне заштите.

4. ОДРАСЛИ КОРИСНИЦИ

У претходном извештајном периоду број одраслих особа које су биле на евиденцији Центра за социјални рад Бечеј је износио 1569. Тај број приближно је једнак броју претходних година, са тенденцијом да су највећи број одраслих корисника (око 70%) и даље корисници новчане социјалне помоћи, али да се све више повећава број корисника који користе и друге услуге социјалне заштите. Поред различитих видова материјалних давања, стручни радници Центра, у складу са својим надлежностима, грађанима општине Бечеј пружају услуге подршке и оснаживања у повећању нивоа родитељских компетенција, спроводе поступке корективног надзора над вршењем родитељског права, поступке старатељске заштите за одрасла лица и слично. У 2020. години Центар Бечеј наставиће интензивнији рад на подржавању и оспособљавању корисника у циљу њиховог осамостаљивања и изласка из система социјалне заштите.

У току 2020. године Центар за социјални рад Бечеј биће активан члан свих радних група на територији општине Бечеј које ће се бавити одрживошћу стратегије за борбу против сиромаштва. Акцент ће бити на програмима обучавања за активно тражење посла и samozapošljavanje, као и могућности стицања додатног образовања и стручног усавршавања. Посебна пажња посвећује се одржању пројекта „Друга шанса“ функционалном образовању одраслих, која нуди корисницима Центра за социјални рад

Бечеј могућност стицања основног образовања, а са обзиром на велики проценат неписмености на територији општине Бечеј, представља драгоцену услугу. Планирано је унапређење сарадње са Националном службом за запошљавање у циљу радне активације радно способних корисника новчане социјалне помоћи.

У циљу међусекторског приступа жртвама насиља у породици, на принципима координисаног деловања и сарадње свих субјеката на локалном нивоу, узимајући у обзир одредбе позитивних правних прописа којима је уређена надлежност субјеката у поступању на заштити жртава насиља у породици као и посебних протокола којима је детаљније разрађен интерни поступак унутар сваког појединог система у складу са основним принципима и циљевима "Општег протокола о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и партнерским односима" који је својим закључком усвојен од стране Владе РС, дана 18.11.2013. године потписан је Споразум о поступању и сарадњи институција у случајевима насиља над женама у породицама и у партнерским односима на територији општине Бечеј. Споразум су потписали: Центар за социјални рад Бечеј, Општина Бечеј, Основно јавно тужилаштво у Бечеју, Основни суд у Бечеју, Полицијска станица Бечеј, Дом здравља Бечеј и Прекршајни суд у Бечеју. Ради потпуније и квалитетније заштите жртава насиља у породици и жртава у партнерским односима, а у складу са посебним протоколом, у Центру је формиран Интерни тим који се бави проблематиком насиља. Увођењем Закона за спречавање насиља у породици и његовом применом од јула 2017. године повећан је степен међусекторске сарадње ЦСР Бечеј, ОЈТ Бечеј, Основног суда Бечеј, Полицијске станице Бечеј, Дома здравља Бечеј и васпитно-образовних установа у Бечеју. Законска регулатива и сарадња релевантних установа и институција пружила је већи степен безбедности и доступности за жртве породичног насиља. Током 2020. године планирано је да се одржи овакав квалитет међусекторске сарадње (кроз сталне координационе састанке), као и да се друштвеном феномену насиља приступи превентивним мерама. Жртве насиља имаће на располагању, поред обавезног стручног рада и услуге стручних радника ЦСР Бечеј у оквиру Саветовалишта. Посебан акценат ставиће се на жене које живе у приградским насељима општине Бечеј и којима нису доступне едукације о препознавању различитих облика насиља код деце и младих, као и упознавању са механизмима заштите и процедурама пријављивања случајева насиља.

5. СТАРИЈИ КОРИСНИЦИ

У претходном извештајном периоду, број старијих особа које су биле на евиденцији Центра за социјални рад Бечеј износио је 759. Забележен је пораст броја старијих особа без породичног старања које су смештене у неку од установа социјалне заштите. Такође велики број старијих особа из категорије хронично оболелих и инвалидних лица је користило услуге помоћи у кући и кућне неге које се остварује у сарадњи са Геронтолошким центром у Бечеју. Ту спадају: помоћ у одржавању личне хигијене и хигијене простора у којем бораве, помоћ у доношењу на кућну адресу топлог obroка, нега непокретних болесника и др.

Очекује се да ће и у 2020. години, узимајући у обзир целокупну ситуацију у друштву и општини Бечеј, доћи до повећања броја старијих особа корисника услуга Центра (према подацима са Пописа становништва општине Бечеј из 2011. године највећи део становништва је из категорије старих лица).

Све је већи број старих особа, корисника услуга Центра за социјални рад Бечеј, али и оних који остварују право на минималне пензије, те живе у веома тешким социоекономским околностима. Додатни проблем је одлив младих из општине Бечеј, што

резултира све већим бројем самачких домаћинстава старих особа. Све чешће Центру се обраћају старе особе које су усамљене, без могућности да саме брину о себи и домаћинству, неинформисане о својим правима и могућностима... Неопходно је развити локалну стратегију која ће старе особе препознати у широј друштвеној заједници и означити их као осетљиву групу. Потребно је јачати постојећи систем услуга и уводити нове, посебно оне које за циљ имају факторе квалитетнијих социјалних веза. Центар за социјални рад ће своје услуге које се односе на старе развијати и унапређивати кроз међусекторску сарадњу са другим релевантним институцијама. Посебно добру сарадњу Центар за социјални рад Бечеј остварује са Геронтолошким центром Бечеј. У току претходне године интезивно је рађено на повезивању са месним заједницама општине Бечеј, са циљем квалитетнијег пружања услуга социјалне заштите и повећању степена доступности услуга за категорије старијих грађана наше општине.

6. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА ИЗ ОКВИРА ПРАВА И ОБАВЕЗА ОПШТИНЕ

На основу препоруке Владе РС и иницијатива овога Центра које су проистекле из поменутих препорука, као и праћења потреба корисника у овој области, у планској години очекује се и проширење права корисника.

Имајући у виду стратегију социјалне заштите у општини Бечеј, Центар ће се и у 2020. години активно залагати код локалне самоуправе (као и претходних година) да би се реализовало пружање услуга деци и младима који напуштају установе социјалне заштите или хранитељске породице под алтернативним називом "кућа на пола пута", а која би тој рањивој групи омогућила лакшу интеграцију у социјалној средини на путу њиховог потпуног осамостаљивања.

И у 2020. години Центар ће се код локалне самоуправе активно залагати за обезбеђивање средстава за даљу реализацију нових услуга социјалне заштите Дневног боравка за децу и младе са сметњама у развоју и Саветовалишта за брак и породицу, поред издвајања средстава из дела наменских трансфера за услуге социјалне заштите ресорног Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Планирано је да се средства прикупљају конкурисањем на различите пројекте, као и донацијама грађана и предузећа општине Бечеј.

Центар за социјални рад Бечеј указиваће на значај одрживости Прихватне станице за одрасла лица у оквиру Геронтолошког центра Бечеј, као и о потребама постојања Прихватне станице за децу и младе на територији општине Бечеј.

7. ПОРОДИЧНО-ПРАВНА ЗАШТИТА ДЕЦЕ

У току 2019. године регистровано је 60 деце жртава породичног насиља, 33 деце жртава вршњачког насиља, за 114 деце донета су решења о старатељској заштити, 74 деце корисници су услуга породичног смештаја, док се 64 налазе на смештају у хранитељским породицама. Тренутно општина Бечеј располаже са 33 хранитељске породице, чији су капацитети попуњени. Регистровано је 378 деце у току године, чији су се родитељи спорили око начина вршења родитељског права. Заштита деце без

родитељског старања и даље ће заузимати доминантно место планираних активности Центра кроз афирмацију породичног смештаја у локалној средини, евидентирањем потенцијалних хранитељских породица и њиховом едукацијом кроз предвиђене радионице са циљем разумевања развојних потреба деце без родитељског старања, деце са сметњама у развоју, деце са поремећајем у понашању и високо трауматизоване деце реализацијом активности социјално-материјалне подршке хранитељским породицама, давањем информација које би допринеле унапређењу смештаја деце у другу породицу. Потребно је појачати промовисање хранитељства кроз медијске кампање грађанима општине Бечеј, како би се мотивисао и оспособио што већи број породица које би се бавиле хранитељством. Такође, потребно је упознати грађане општине Бечеј са хранитељством за одрасле. Број деце без адекватног родитељског старања далеко је већи од расположивих капацитета породица на територији општине Бечеј које имају лиценцу за бављење хранитељством. Центар ће пружати и адекватну подршку и заштиту, заступати интересе деце и младих у судским поступцима у којима се родитељи споре око начина вршења родитељског права. Посебна пажња посвећује се заштити деце од насиља у породици.

8. ПОРЕМЕЋЕНИ ПОРОДИЧНИ ОДНОСИ

Чињеница је да се ситуација у друштву негативно одражава на породицу као основну јединицу друштва. О томе говори и сваке године све већи број захтева за развод брака. Обзиром на то да су проблеми у друштву, а који узрокују нестабилност у породици и даље присутни, предвиђа се повећање броја корисника из ове категорије у 2020. години. Такође, све је већи број починиоца прекршајних и кривичних дела, кривично неодговорних малолетних лица са тенденцијом да је сваке године узрасна граница померена на доле (у току 2018. године забележени су случајеви кривично неодговорних лица са 8 година живота). Социо-економска ситуација и трендови живота у широј локалној заједници, где родитељи све више времена проводе на радним местима, произвела је различите проблеме у васпитању деце. Све чешће у ЦСР Бечеј обраћају се родитељи којима је потребна подршка и оснаживање у јачању својих родитељских компетенција и подизање истих на виши ниво. Инклузивни систем образовања укључио је активно у систем децу и младе са сметњама у развоју, што је за породичну околину нови и захтеван изазов. Због оваквих и сличних проблема од изузетног значаја за локалну заједницу било је покретање услуге социјалне заштите-Саветовалишта за брак и породицу која грађанима општине Бечеј нуди бесплатан рад са стручњацима и активно проналажење алтернатива за успешно решавање проблема. У току 2020. године наставиће се са промовисањем ове нове услуге у ЦСР Бечеј, као и улагање напора да услуга постане доступнија и грађанима који живе у приградским насељима општине Бечеј. Центар ће промовисати породичне вредности и пружати подршку родитељима у јачању родитељских капацитета и адекватнијег одговора на потребе деце у породичном окружењу.

9. ЖРТВЕ ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНЕМАРИВАЊА И ДРУГИХ ВИДОВА НАСИЉА

Узимајући у обзир чињеницу да је из године у годину повећан број пријављених случајева насиља у породици на територији општине Бечеј, Центар ће у оквиру својих надлежности и свакодневних делатности и у 2020. године наставити са активностима које ће имати за циљ подизање свести и охрабривање становништва општине да уколико имају сазнање о насиљу о томе обавесте надлежне органе. Промовисаће се нулта толеранција на насиље и насиље као друштвени феномен, а не проблем појединца.

Указиваће се на одговорност сваког појединца да се сазнање о насиљу пријави. Радиће се на изградњи одговорног грађанства. Сви стручни радници Центра су прошли акредитоване програме стручног усавршавања из области превенције и заштите од насиља у породици. Интерни тим за заштиту жртава насиља ће се бавити проблематиком насиља, квалитетнијом и потпунијом заштитом ове категорије грађана. Наставиће се сарадња са члановима Координационог тела за заштиту жртава породичног насиља општине Бечеј. Та сарадња последњих година доведена је на комуникацију представника установа на дневном нивоу, што повећава ефикасност у раду и могућност бржег системског одговора на насиље и заштиту жртве. Наставиће се континуирани рад са жртвама насиља у смислу пружања подршке и оснаживања, са циљем што брже ресоцијализације, укључивања у активности друштвене заједнице, како би се спречио повратак насилнику. Интезивираће се сарадња са образновним установама и Домом здравља Бечеј. Посебан акценат ставља се на превентивне програме спречавања насиља у породици и вршњачког насиља.

10. ДЕЦА И МЛАДИ СА ПОРЕМЕЋАЈИМА У ПОНАШАЊУ

На основу праћења кретања броја малолетних и млађих пунолетних лица са поремећајима у понашању у претходној години и у планској години предвиђа се њихово повећање.

Заштита малолетних починилаца кривичних дела оствариваће се кроз примену адекватних васпитних мера (деца која су починиоци кривичних дела, а имају навршених 14 година живота). У односу на ову групацију деце, деце са поремећајима у понашању млађе од 14 година (кривично неодговорни) и друге деце са асоцијалним понашањем реализоваће се у Центру адекватне услуге социјалне заштите. Планиране су пројектне активности које ће се односити на превентивни рад са млађим малолетним лицима и онима који већ имају изражене проблеме у понашању.

Проблем у реализацији заштите деце из ове категорије, као и деце из дисфункционалних породица је присутан већ дуже време, а посебно узимајући у обзир чињеницу да број деце из тих категорија сваке године расте. Стручни радници Центра приступиће овом проблему са превентивним програмима (трибине, радионице са темама ненасилног решавања конфликта, ненасилне комуникације, асертивности, проналажења алтернативних решења проблема...). Такође, стручни радници појачаће психолошки и педагошки рад са децом нижих узраста, у раним фазама јављања проблема. У овај рад биће укључени сви чланови породице. Организовање курсева за доквалификацију и преквалификацију и стицање нових знања и вештина са циљем проналажења запослења, економског осамостаљења и оснаживања би такође било корисно и важно за ову популацију.

11. ПРЕВЕНТИВНИ РАД У 2020. ГОДИНИ

Превентивна делатност Центра у планској години биће усмерена на:

1. Редовно праћење стања у области социјалне и породично-правне заштите.
2. Унапређење сарадње са субјектима на локалном нивоу, посебно са оним који могу да допринесу унапређењу стања у области социјалне заштите и раном откривању лица и породица у стању социјалне потребе.

3. Непосредно учешће у реализацији превентивних активности у партнерству са релевантним установама, институцијама и организацијама.
4. Анимирање и укључивање релевантних субјеката локалне заједнице у раду на превентивној заштити малолетних преступника и свих осетљивих група деце и младих (са сметњама у развоју, са породичним проблемима и сл.), иницирање ванинституционалних облика заштите старијих и инвалидних лица чиме би се побољшао квалитет њихог живота.
5. У складу са постигнутим споразумом о поступању и сарадњи институција у случајевима насиља над женама у породици, у партнерским односима на територији општине Бечеј и применом новог Закона о спречавању насиља у породици, према којима Центар за социјални рад Бечеј има важну улогу, наставиће се са међусекторском сарадњом са установама и институцијама од значаја за ову област, а ЦСР Бечеј заузеће активну улогу у заштити жртава од насиља. ЦСР Бечеј усмераваће свој рад на мапирање најосетљивијих друштвених група које лако могу постати жртве насиља, као и на мапирање ресурса у заједници - органа, установа, организација и појединаца који могу да допринесу унапређењу превенције и заштите од насиља у породици и других облика насиља.
6. Информисање јавности о раду Центра путем локалних средстава информисања.

12. АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

У 2020. години ЦСР Бечеј ће сачинити Извештај о броју и категоријама корисника услуга социјалне заштите, као и облицима, мерама и услугама социјалне заштите примењеним у претходној години. То ће поред показатеља о раду Центра, послужити и као полазна основа планирања делатности у наредној години.

Поред тога Центар ће:

- На основу прикупљених информација о стању заштите старијих лица, потребама свих старијих људи сачинити предлог плана пружања помоћи у ванинституционалној заштити;
- Радити на унапређењу смештаја одраслих и старијих лица у другу породицу;
- Сачинити анализу стања у области заштите породица са поремећеним породичним односима и радити на превазилажењу проблема;
- Преко средстава јавног информисања и маркетинга обавештавати грађане о присутности и непожељности појединих облика понашања, њиховом негативном деловању на све структуре друштва и указивати на механизме њиховог превазилажења;
- Промовисати нулту толеранцију на насиље, указивати и едуковати о механизмима препознавања и превазилажења свих врста насиља, доприносити изградњи поверења у институционалну заштиту жртава насиља.

13. УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДЕЛАТНОСТИ

Програмски задаци ЦСР Бечеј постављени су на основу планираног повећања броја стручних радника и то минимум једног стручног радника, као и решавања статуса радно ангажованих особа у Дневном боравку и координатора личних пратиоца. Да би ове задатке и планиране активности било могуће реализовати, кључна је финансијска подршка локалне заједнице и ресорног Министарства. Такође, поред финансијске подршке од изузетног значаја је и подршка у смислу препознавања проблема и сензибилисаности локалне заједнице према циљној групи. Центар за социјални рад ће

активно прибављати средства кроз пројектне активности у циљу побољшања квалитета услуга социјалне заштите, као и повећања спектра услуга.

Да би се проблеми у области социјалне заштите успешно решавали, неходна је сарадња са свим субјектима у систему социјалне заштите и ван ње, као и активно учешће свих.

Надамо се да ћемо у планском периоду добити подршку најбитнијих чинилаца општине Бечеј и свих релевантних установа и институција и кроз међусекторску сарадњу успети да реализујемо програм рада.

Директор

Ивона Божовић

САДРЖАЈ:

1. УВОД	стр. 2.
ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	стр. 2.
ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ БЕЧЕЈ	стр. 4.
2. ПЛАНИРАНО КРЕТАЊЕ БРОЈА КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО-ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ	стр. 7.
3. ДЕЦА И МЛАДИ	стр. 9.
4. ОДРАСЛИ КОРИСНИЦИ	стр. 10.
5. СТАРИЈИ КОРИСНИЦИ	стр. 11.
6. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА ИЗ ОКВИРА ПРАВА И ОБАВЕЗА ОПШТИНЕ	стр. 12.
7. ПОРОДИЧНО-ПРАВНА ЗАШТИТА ДЕЦЕ	стр. 13.
8. ПОРЕМЕЋЕНИ ПОРОДИЧНИ ОДНОСИ	стр. 13.
9. ЖРТВЕ ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНеМАРИВАЊА И ДРУГИХ ВИДОВА НАСИЉА	стр. 14.
10. ДЕЦА И МЛАДИ СА ПОРЕМЕЋАЈИМА У ПОНАШАЊУ	стр. 14.
11. ПРЕВЕНТИВНИ РАД У 2020. ГОДИНИ	стр. 15.
12. АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД	стр. 15.
13. УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДЕЛАТНОСТИ	стр. 16.